

บทเรียนออนไลน์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสาธารณสุข ครั้งที่ 3

บริการทางสุขภาพ

<https://doubleaphrodite.wordpress.com/2008/11/22/>

อาจารย์กุลวดี เข่งวา

สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

เนื้อหาในการเรียน

- ระบบสุขภาพ
- การบริการสุขภาพ
- ประเภทของระบบบริการสุขภาพ
- ระดับของระบบบริการสุขภาพ
- หน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับระบบบริการสุขภาพ
- หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบและบริการสุขภาพ
- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระดับของการบริการสุขภาพ
- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับระบบบริการสุขภาพ
- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ระบบสุขภาพของประเทศไทย

<http://district.cdd.go.th/takuathung/services>

ระบบบริการสุขภาพ (HEALTH CARE SYSTEM)

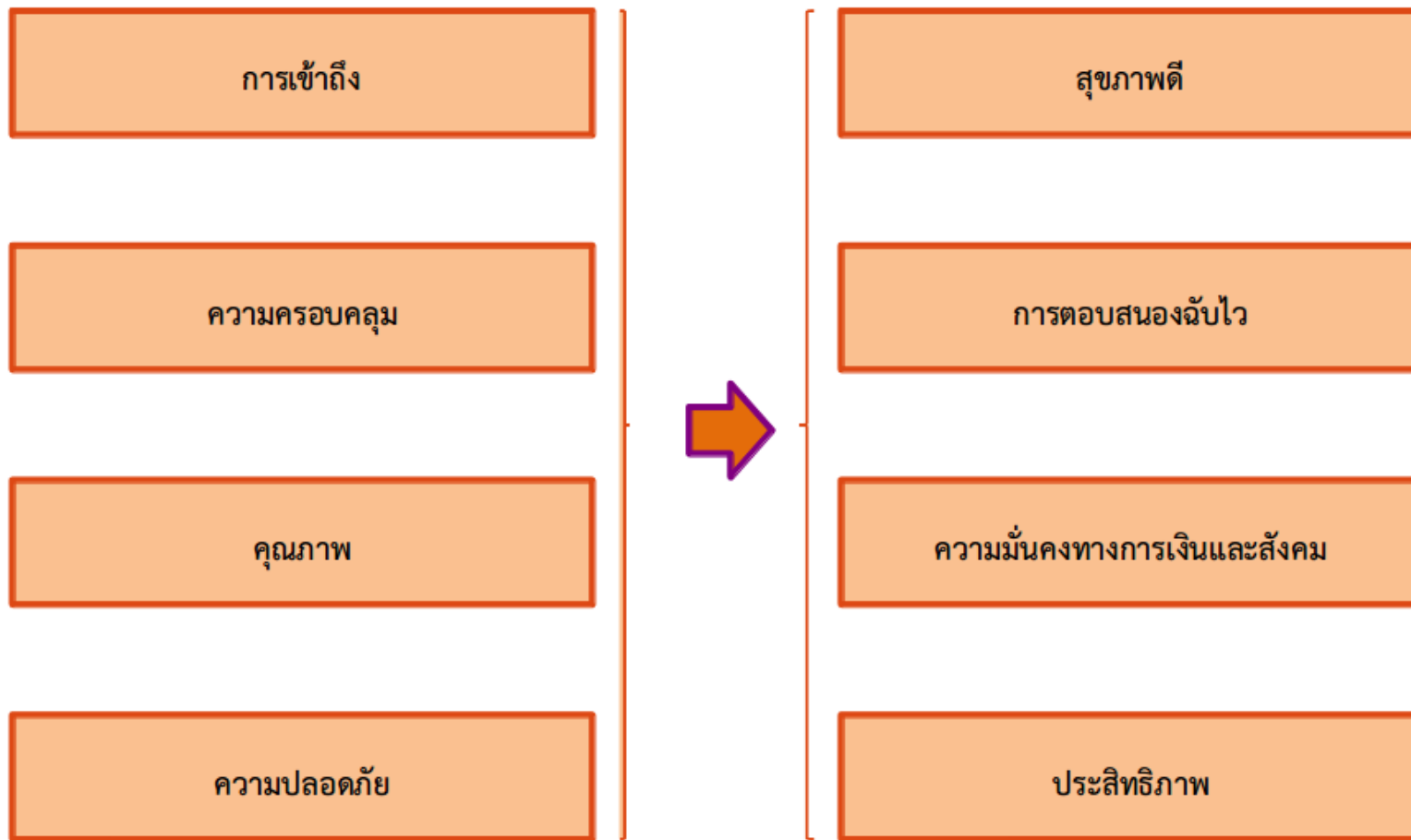
คือ ระบบดูแลสุขภาพ ระบบสุขภาพที่ดี มีลักษณะ 3 ประการ

- **ความเป็นธรรม** คือ ระบบที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการที่จำเป็นอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงถึงฐานะ
- **คุณภาพ** ทั้งคุณภาพน้ำใจ ความสุจริต ความถูกต้องทางวิชาการ เป็นที่วางใจ เชื่อมั่น
- **ประสิทธิภาพ** คือ ระบบบริการที่ให้ผลคุ้มค่า

ระบบสุขภาพ

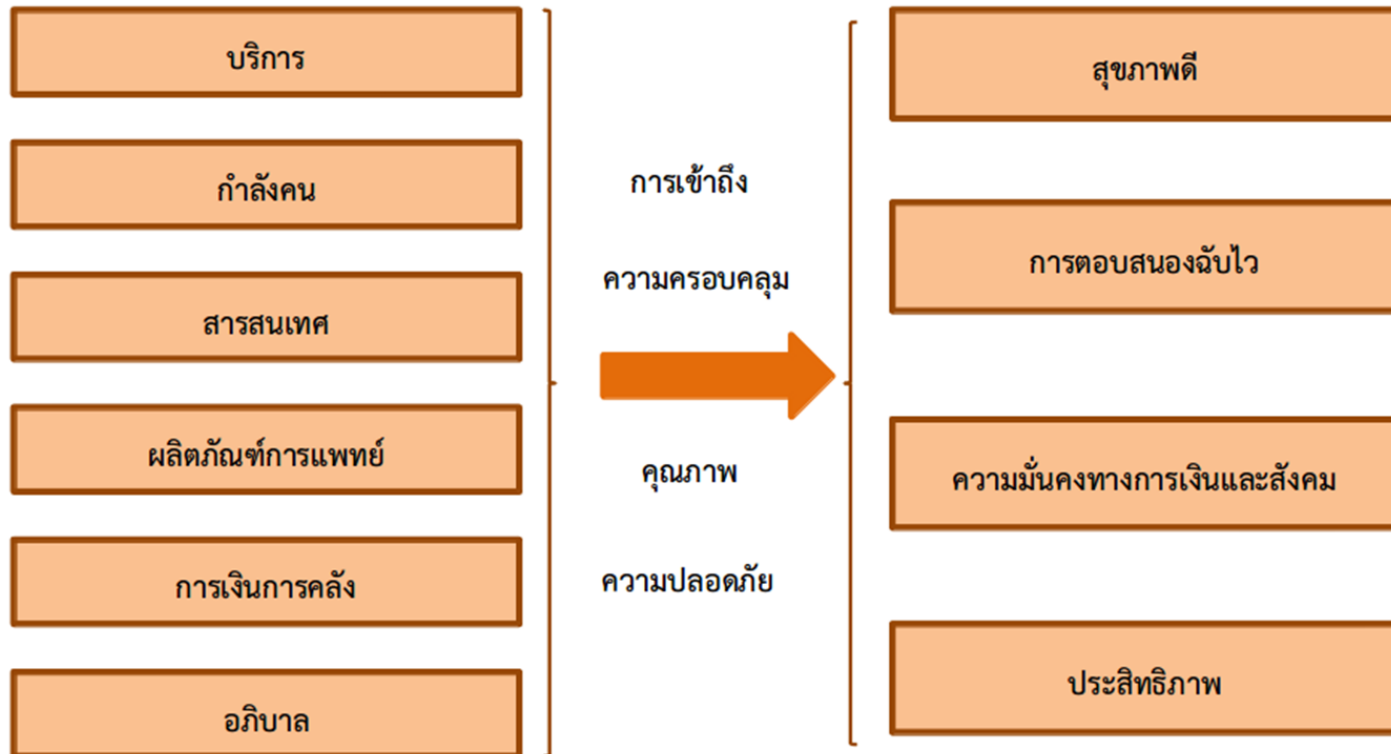
- ระบบสุขภาพมุ่งหวังให้ประชาชนมีสุขภาพะกายและจิตที่ดี ผ่านกระบวนการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค ฟื้นฟูการทำงาน ของร่างกาย และกระบวนการสร้างความแข็งแกร่งและความพร้อมของ สาธารณสุขในการรับมือโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ และภัยพิบัติ
- ระบบสุขภาพที่ดีควรเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของทุกคน ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินการ และให้ความเท่าเทียมด้านสิทธิประโยชน์แก่ชนทุกกลุ่มอย่างเหมาะสม

ระบบสุขภาพ

ระบบสุขภาพ

- ระบบสุขภาพที่สมบูรณ์ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง แวดล้อมด้วยกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริม ฟื้นฟู และธำรงสุขภาพของประชาชน กิจกรรม

ระบบสุขภาพ

- 1. ระบบบริการ** หมายถึง บริการที่ส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน ครอบคลุมสิทธิประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้ความสำคัญต่อการสร้างหน่วยบริการระดับปฐมภูมิที่เข้มแข็ง มีระบบสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยบริการที่อยู่สูงขึ้นไป
- 2. ระบบผู้ให้บริการ** หมายถึง กำลังคนที่เพียงพอ มีความรู้ มีสัดส่วนของความชำนาญที่เหมาะสม ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างเท่าเทียมและครอบคลุม
- 3. ระบบผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์** หมายถึง เวชภัณฑ์ วัคซีน อุปกรณ์การวินิจฉัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่มีมาตรฐาน คุณภาพ ความปลอดภัย มีระบบการขนส่งที่ดี มีข้อบ่งชี้ในการใช้

ระบบสุขภาพ

- 4. ระบบการเงินการคลัง** หมายถึง ระบบประกันสุขภาพที่ครอบคลุม ลดภาระการใช้จ่ายของภาครัฐและส่วนบุคคล ผ่านการระดมเงินทุน จัดสรร และบริหารงบประมาณที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ
- 5. ระบบสารสนเทศ** หมายถึง ความพร้อมและการแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาแนวโน้มน้ำ ความต้องการทางการแพทย์และสาธารณสุข และการบรรลุตัวชี้วัดในการจัดบริการที่มีคุณภาพ ทั้งถึง เป็นธรรม
- 6. ระบบอภิบาล** หมายถึง การกำกับดูแลให้องค์กรสุขภาพดำเนินภารกิจอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการที่มุ่งแก้ปัญหาสาธารณสุขในปัจจุบัน และคาดการณ์ปัญหาในอนาคต

ระบบสุขภาพ

ทุกกิจกรรมหรือ “องค์ประกอบ” **ไม่ได้อยู่โดดเดี่ยว** แต่ **มีปฏิสัมพันธ์** แต่ละองค์ประกอบเปรียบเสมือนระบบย่อยที่ประกอบกันขึ้นเป็นระบบสุขภาพใหญ่ แต่ละระบบย่อยยังมีระบบที่แยกย่อยลงไปอีก อาทิ ภายในระบบสุขภาพมีระบบบริการ ภายในระบบบริการมีระบบสถานบริการ ภายในระบบสถานบริการมีระบบห้องปฏิบัติการ เป็นต้น

<https://www.hsri.or.th/researcher/classroom/detail/4741>

- ทุกระบบทำงานเชื่อมประสาน ทั้งภายในระบบและระหว่างระบบ โดยมี **คน เป็นศูนย์กลาง**ในการขับเคลื่อน
- คน หมายถึง **รวมทั้งแบบเดี่ยวและหมู่คณะ** กล่าวคือ ปัจเจกบุคคล ประชาชน สมาคม องค์กร ผู้ให้บริการ ผู้บริหารสถานพยาบาล ผู้กำหนดนโยบาย
- สุขภาพจึงขับเคลื่อนโดย คนในระบบ **เพื่อสุขภาวะทางกายและจิตที่ดี**ของคนในระบบ

แนวคิดการจัดบริการสุขภาพ

- ครอบคลุมการจัดบริการที่สุขภาพที่เป็นการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และ การฟื้นฟูสภาพ
- ครอบคลุมทั้งบริการที่จัดโดยบุคลากรทางด้านสุขภาพ (professional care) และบริการที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว และชุมชน(non-professional care)
- สอดคล้องกับ**ความจำเป็นหรือความต้องการ** และสภาพปัญหาทางด้านสุขภาพ
- รูปแบบ**การดูแลตนเอง** และการจัดบริการในสถานพยาบาลรูปแบบต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ศูนย์สุขภาพชุมชน คลินิก โรงพยาบาล การออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ในรูปแบบต่าง ๆ

การบริการสุขภาพ

ความหมายของบริการสุขภาพ

- การบริการเพื่อป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพ ของประชาชน ซึ่งดำเนินการโดยบุคลากรหน่วยงานภาครัฐ เอกชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการใช้บริการของภาคประชาชน

ความหมายของบริการสุขภาพ

- **การส่งเสริมสุขภาพ** : การจัดบริการสุขภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการดูแลสุขภาพแก่ประชาชน
- **การป้องกันโรค** : การจัดบริการด้านสุขภาพเพื่อป้องกันโรคต่างๆในท้องถิ่น
- **การรักษาพยาบาล** : การจัดบริการบำบัดรักษาโรคแก่ประชาชนเมื่อเกิดการเจ็บป่วย
- **การฟื้นฟูสภาพ** : การจัดบริการสุขภาพหลังรักษาพยาบาลจนหายจากโรค เพื่อให้กลับไปสู่สภาพปกติก่อนเจ็บป่วยมากที่สุด

กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ

จดหมายข่าวชุมชนคนรักสุขภาพ ฉบับ
สร้างสุข
ฉบับที่ 11
ฉบับที่ 170
ธันวาคม 2558

แค่ขยับ...
ก็เท่ากับสุขภาพดี

- เช่น การบริการดูแลสุขภาพ ประชาชนทุกกลุ่มวัย การบริการวางแผนครอบครัว การตรวจร่างกาย การให้บริการความรู้ด้านสุขภาพ การจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย

ประเภทของระบบบริการสุขภาพ

- Roemer 1993 วิเคราะห์ระบบบริการสุขภาพพื้นฐานขององค์ประกอบต่างๆ ของระบบ ใน 165 ประเทศ ได้จัดประเภทของระบบบริการสุขภาพทั่วโลกเป็น 4 ประเภท
 - ระบบบริการสุขภาพแบบเสรีนิยม
 - ระบบบริการสุขภาพแบบสวัสดิการ
 - ระบบบริการสุขภาพแบบครอบคลุม
 - ระบบบริการสุขภาพแบบสังคมนิยม

ระบบบริการสุขภาพแบบเสรีนิยม

องค์ประกอบต่างๆ ของระบบบริการสุขภาพจัดในรูปแบบเอกชนที่แข่งขัน
ภายใต้ตลาดเสรีเป็นส่วนใหญ่

- รัฐมีส่วนเข้าไปแทรกแซงกลไกตลาดน้อย
- ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพส่วนใหญ่มาจากเอกชน
- หน่วยบริการส่วนใหญ่เป็นของเอกชน
- เป็นความรับผิดชอบของบุคคลที่จะดูแลตนเอง-เข้าถึงบริการสุขภาพ

ได้แก่ประเทศ สหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์

ระบบบริการสุขภาพแบบสวัสดิการ

- รัฐได้เข้าแทรกแซงกลไกตลาดในการจัดบริการสุขภาพหลาย ๆ ทาง อาทิ ด้านค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
- รัฐได้จัดสร้างและกระจายสถานบริการขนาดเล็กในเขตชนบท
- รัฐเป็นผู้รับผิดชอบบริการพื้นฐาน อาทิ การฉีดวัคซีนป้องกันโรค การสุขภาพภิบาลสิ่งแวดล้อม การให้การรักษาพยาบาลที่จำเป็น

ได้แก่ประเทศ เยอรมัน แคนาดา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ลัตเวีย อินเดีย มาเลเซีย ไทย

ระบบบริการสุขภาพแบบครอบคลุม

- รัฐได้มีบทบาทในระบบบริการสุขภาพมาก เพื่อให้ประชากรทุกคนได้รับบริการสุขภาพอย่างครอบคลุมทัดเทียมกันภายใต้เงื่อนไขระดับเศรษฐกิจของประเทศ
- รัฐให้ความสำคัญต่อการจัดระบบบริการสุขภาพแก่ประชาชน
- ประชาชนสามารถรับบริการสุขภาพโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง โดยรัฐเป็นผู้จัดสรรภาษีเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด
- สถานพยาบาลส่วนใหญ่อยู่ในการควบคุมของรัฐโดยตรง

ได้แก่ประเทศ อังกฤษ สแกนดิเนเวีย อิตาลี เยอรมัน สเปน คอสตาริกา ศรีลังกา

ระบบบริการสุขภาพแบบสังคมนิยม

- รัฐได้เข้าไปจัดการบริการสุขภาพอย่างสิ้นเชิง
- ไม่อนุญาตให้มีตลาดเอกชนใดๆ
- ใช้วิธีวางแผนจัดการจากส่วนกลาง
- ทรัพยากรสาธารณสุขต่างๆ อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ
- ประชาชนทุกคนจะได้รับบริการจากรัฐ
- ได้แก่ประเทศ รัสเซีย คุบา

เปรียบเทียบระบบบริการสุขภาพ

ระบบบริการสุขภาพ	ลักษณะ	ข้อดี	ข้อเสีย
เสรีนิยม	กลไกตลาดเอกชน รัฐมีส่วนน้อย	บริการมีคุณภาพสูง เป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการ	ประชาชนที่มีรายได้น้อยเข้าไม่ถึง
สวัสดิการ	รัฐเข้าแทรกแซงกลไกตลาดหลายทาง (ประเทศไทยใช้ระบบนี้)	ประชาชนเข้าถึงบริการได้ในระดับหนึ่ง	บริการมีคุณภาพไม่สูง
ครอบคลุม	รัฐเข้าแทรกแซงกลไกตลาดมากกว่าแบบสวัสดิการ	ประชาชนเข้าถึงบริการอย่างครอบคลุมเท่าเทียม และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง รัฐจัดการให้ทั้งหมด	งบประมาณไม่เพียงพอ รอรับบริการนาน
สังคมนิยม	รัฐเข้าจัดการโดยไม่ใช้กลไกตลาดเอกชน	ประชาชนได้รับบริการเท่าเทียมกัน	บริการคุณภาพต่ำ ไม่ตรงตามความต้องการ

ระบบบริการสุขภาพในกลุ่มอาเซียน

ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า

บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

ประเทศที่มีสวัสดิการรักษายาพยาบาลหรือหลักประกันถ้วนหน้าได้ครอบคลุมประชากรเกือบทั้งหมด

อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม

ประเทศที่กำลังริเริ่มระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาล

01

สิงคโปร์

2,462 US/คน/ปี
= 74,400 บาท/คน/ปี

02

บรูไน อินโดนีเซีย
มาเลเซีย ไทย

112-631 US/คน/ปี
= 3,400-19,000 บาท/คน/ปี

03

กัมพูชา ลาว
พม่า

100 US/คน/ปี
= 3,000 บาท/คน/ปี

ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพภาครัฐของประเทศกลุ่มอาเซียนเฉลี่ยร้อยละ 48 ของค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพโดยรวม

≥ ร้อยละ 50

สิงคโปร์

ไทย

มาเลเซีย

บรูไน

กัมพูชา

ร้อยละ 21.8

พม่า

ร้อยละ 20.1

ที่มา : ASEAN Health Cluster 3

ระดับของระบบบริการสุขภาพ

LEVEL OF HEALTH CARE SYSTEM

แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. บริการระดับปฐมภูมิ (primary care)
2. บริการระดับทุติยภูมิ (secondary care)
3. บริการระดับตติยภูมิ (tertiary care)

การบริการปฐมภูมิ (PRIMARY CARE)

- เป็นบริการที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนและชุมชนมากที่สุด จึงเน้นที่ความครอบคลุม
- มีการบริการผสมผสาน ทั้งในด้าน
 - การรักษาพยาบาล
 - การส่งเสริมสุขภาพ
 - การป้องกันควบคุมโรค
 - ฟื้นฟูสภาพ
- จัดบริการปฐมภูมิในเขตพื้นที่ชนบท รพ.สต. ศูนย์สุขภาพชุมชน
- จัดบริการปฐมภูมิในเขตเมือง ศูนย์บริการสาธารณสุขของกรุงเทพมหานครหรือศูนย์แพทย์ชุมชน

การบริการทุติยภูมิ (SECONDARY CARE)

- เป็นบริการที่ใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ในระดับที่สูงขึ้น
- เน้นการบริการรักษาพยาบาลโรคที่ยาก ซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่
 - โรงพยาบาลชุมชนในระดับอำเภอ
 - โรงพยาบาลทั่วไปในระดับจังหวัด
 - โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม

การบริการตติยภูมิ และศูนย์การแพทย์เฉพาะทาง (TERTIARY CARE AND EXCELLENT CENTER)

- เป็นการบริการที่ใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ขั้นสูง
- มีความสลับซับซ้อนมาก
- มีบุคลากรทางการแพทย์ในสาขาเฉพาะทาง
- โรงพยาบาลศูนย์
- สถาบันเฉพาะทางต่างๆ
- สังกัดมหาวิทยาลัย

หน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับระบบบริการสุขภาพ

หน่วยงานระดับจังหวัด

- **สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ.)** ให้การส่งเสริมสนับสนุน ควบคุมกำกับ และประสานกิจการสาธารณสุขของจังหวัดในด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพ
- **โรงพยาบาลศูนย์ (รพ.ศ)** เป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่พิเศษ มีเตียงผู้ป่วย ตั้งแต่ **500**เตียงขึ้นไป โรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ในระดับจังหวัด และมีแพทย์เฉพาะทางต่างๆ ครบถ้วน
- **โรงพยาบาลทั่วไป (รพ.ท)** โรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ในระดับจังหวัดหรืออำเภอขนาดใหญ่ มีขนาดและจำนวนเตียงตั้งแต่ **200-500** เตียง มีหน้าที่สนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขแก่ประชาชน โดยเน้นหนักด้านการรักษาพยาบาล การรับส่งผู้ป่วยจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลชุมชน สถานบริการสาธารณสุขชุมชน

หน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับระบบบริการสุขภาพ

หน่วยงานระดับอำเภอ

- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) เป็นหน่วยงานบริการ มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และควบคุมการปฏิบัติงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และประสานกิจกรรมสาธารณสุขในอำเภอ
- โรงพยาบาลชุมชน(รพ.ช)เป็นหน่วยบริการสุขภาพที่ให้บริการด้านการแพทย์ และสาธารณสุขระดับอำเภอ มีเตียงสำหรับผู้ป่วยตั้งแต่ **10-150**เตียง ครอบคลุมประชากรตั้งแต่ **10,000**คนขึ้นไป มีแพทย์เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ปฏิบัติงานประจำ การให้บริการในด้านการรักษาพยาบาล การป้องกัน และควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ การรับ-ส่งผู้ป่วยไว้รักษาหรือรักษาต่อเนื่อง

หน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับระบบบริการสุขภาพ

หน่วยงานระดับตำบลและหมู่บ้าน

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ได้รับการยกฐานะจากสถานีอนามัย หรือศูนย์สุขภาพชุมชน มีการให้บริการสาธารณสุขที่หลากหลาย อาทิ การส่งเสริม การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูและการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเกือบทั้งหมดจะ**ไม่รับผู้ป่วยใน** และ**ไม่มีแพทย์ทำงานอยู่เป็นประจำ** แต่จะอาศัยความร่วมมือกับแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชน
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน (ศสมช.) ดำเนินการโดยอาสาสมัครสาธารณสุข โดยการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์บางส่วน และสนับสนุนด้านวิชาการต่างๆ จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สิทธิหลัก
ประกันสุขภาพ
แห่งชาติ
(สิทธิบัตรทอง)*

1330
สายด่วน
สปสช.

สามารถเปลี่ยน
สถานพยาบาล
ประจำตัวได้ถึง

4 ครั้งต่อปี

<http://www.leehospital.org/2018/11/29/1438/%E0%B8%AA%E0%B8%9B%E0%B8%AA%E0%B8%8A/>

ความเป็นมาหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- จากการที่รัฐบาล พตท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีความตั้งใจที่จะทำให้ประชาชนทุกคนมีหลักประกันสุขภาพ โดยถ้วนหน้า และได้ริเริ่มนโยบาย 30 บาท รักษาทุกโรคขึ้น โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนทุกคน สามารถเข้าถึงบริการ ด้านสุขภาพได้ตามความจำเป็น เนื่องจากนโยบายสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้านี้เป็นเรื่องใหม่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการ สื่อสาร ทำความเข้าใจ ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน มีช่องทาง ในการ สอบถามปัญหาข้อข้องใจและข้อร้องเรียน ซึ่งจะช่วยบรรเทาความทุกข์ร้อน วิตกกังวลของผู้รับ บริการ และยังเป็นช่องทางให้ผู้ให้บริการได้รับทราบข้อบกพร่องของการให้บริการ ซึ่งจะสามารถนำมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้น สอดคล้องความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- เป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูล ข่าวสาร แนะนำการให้บริการ ให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหา
- สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเพื่อให้ผู้รับบริการได้ รับบริการที่มีคุณภาพ และเกิดความพึงพอใจ

พันธกิจของหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- คุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้รับบริการในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้รับบริการ
- พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า
- ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

สวัสดิการประกันและค่ารักษาพยาบาลจากรัฐบาล

1. สวัสดิการข้าราชการ
2. กองทุนประกันสังคม
3. สวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่น
4. สวัสดิการของหน่วยงานรัฐอื่นๆ
5. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สวัสดิการข้าราชการ

- ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ข้าราชการบำนาญ และบุคคลในครอบครัว (คู่สมรส บิดา มารดา บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ 3 คน) มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของ รพ.รัฐได้ฟรี (กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เป็นผู้ดูแล)

 <p>เลขประจำตัวของผู้ถือบัตร B ๐๐๐๐ ๐๐๐๐๐๐ ๐๐๐๐ ๐๐</p> <p>ชื่อ นายไมเคิล เอ็ดดิง เวลล์</p> <p>(นายสุนทร เทวา)</p> <p>ตำแหน่ง อธิบดีกรมสารสัมพันธ์</p> <p>ผู้ถือบัตร</p> <p>เกิดวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔</p>	ตัวอย่างบัตร
<p>บัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ</p> <p>ให้ไว้แสดงว่าคุณคือผู้ถือบัตรนี้เป็นบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิที่สามารถใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงได้</p> <p>๑ มี.ค. ๒๕๖๔</p> <p>วันออกบัตร.....วันหมดอายุ</p>	

กองทุนประกันสังคม

- เป็นสวัสดิการด้านประกันที่รัฐบาลให้สิทธิแก่ประชาชนในการจ่ายเงินสมทบ (ร่วมกับนายจ้าง หรือรัฐบาล) เข้ากองทุน (เรียกคนที่มีสิทธิกลุ่มนี้ว่า "**ผู้ประกันตน**") ซึ่งมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล, กรณีทุพพลภาพ, เสียชีวิต หรือว่างงาน จากกองทุนประกันสังคมได้ (กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เป็นผู้ดูแล)

สวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่น

- เป็นสวัสดิการเบิกค่ารักษาพยาบาลหรือสถานพยาบาลท้องถิ่น ของข้าราชการหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ดูแล)

<https://www.localfund.org/Comment2556.html>

สวัสดิการของหน่วยงานรัฐอื่นๆ

- เป็นสวัสดิการเบิกค่ารักษาพ.รัฐ ของหน่วยงานรัฐอื่นๆที่ไม่ใช่ข้าราชการ เช่น หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (หน่วยงานนั้นๆเป็นผู้ดูแล)

หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- เป็นสวัสดิการเบิกค่ารักษาพยาบาล หรือสถานพยาบาลใดๆที่ลงทะเบียนกับทางรัฐ ของประชาชนคนไทยทุกคนที่**ไม่อยู่ในกลุ่มที่มีสิทธิ์เบิก 4 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น** (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เป็นผู้ดูแล)

....ความแตกต่างระหว่าง

สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สิทธิประกันสังคม

สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
(สิทธิบัตรทอง)

เป็นสิทธิพื้นฐานตามกฎหมาย
ของคนไทยที่รัฐจัดให้

"สิทธิประกันสังคม"

เป็นสิทธิที่ผู้ประกันตนต้องส่งเงินสมทบ
ให้กับกองทุนประกันสังคมผ่านนายจ้าง

สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

(สิทธิบัตรทอง) มีผู้ดูแล คือ
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
(สปสช.)

"สิทธิประกันสังคม" มีผู้ดูแล คือ
สำนักงานประกันสังคม
(สปส.)

จำนวนผู้ใช้สิทธิในประเทศไทย

"สิทธิหลักประกันสุขภาพ"
(สิทธิบัตรทอง) **48 ล้านคน**

11 ล้านคน

จำนวนผู้ประกันตนในประเทศไทย
"สิทธิประกันสังคม"

เบอร์ติดต่อสอบถาม (สิทธิบัตรทอง)

"สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ"

โทร.สายด่วน สปสช.

1 330

(ตลอด 24 ชั่วโมง)

เบอร์ติดต่อสอบถาม

"สิทธิประกันสังคม"

โทร. **1506**

สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นสิทธิของไทยตามกฎหมาย

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
www.facebook.com/NHSO.Thailand

การได้รับสิทธิสวัสดิการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- 1) ประชาชนคนไทยทุกคน ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ (สิทธิสวัสดิการข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ) และไม่ได้เป็นผู้ประกันตนของกองทุนประกันสังคม (สิทธิกองทุนประกันสังคม) สามารถตรวจสอบสิทธิว่าเรามีสิทธิเบิกสวัสดิการของรัฐในกลุ่มไหนได้ที่ <http://www.nhso.go.th/peoplesearch/>
- 2) เด็กแรกเกิดที่ไม่มีประกันสุขภาพที่พ่อแม่ซื้อให้
- 3) ลูกของผู้ที่เป็นข้าราชการ ซึ่งเป็นลูกที่มีอายุเกิน 20 ปี หรือสมรสแล้ว (ถ้าอายุไม่เกิน 20 ปีและยังไม่ได้สมรส สามารถเบิกในสิทธิข้าราชการของพ่อแม่ได้)
- 4) ลูกของข้าราชการ ตั้งแต่คนที่ 4 เป็นต้นไป (สิทธิลูกข้าราชการใช้ได้สูงสุด 3 คน)
- 5) ข้าราชการที่เกษียณก่อนกำหนด และไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ

ใช้สิทธิโรงพยาบาลไหนได้บ้าง

- เฉพาะโรงพยาบาลที่เราเลือกไว้ใน**เขตที่เราอยู่อาศัย** (เรียกว่า "**หน่วยบริการประจำ**") แต่เราสามารถขอเปลี่ยนโรงพยาบาลได้ไม่เกิน **4 ครั้งต่อปี** (แจ้งได้ที่สถานที่ลงทะเบียน นำบัตรประชาชนกับทะเบียนบ้านไปแจ้ง ซึ่งจะสามารรถเริ่มใช้บริการของโรงพยาบาลใหม่ได้ประมาณ 1 เดือนหลังแจ้ง)
**** ยกเว้น กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน หรือเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉิน ที่เราสามารถใช้สิทธิในโรงพยาบาลใดๆก็ได้ *****

สิทธิ์ในการรักษา

- 1) สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (วางแผนมีลูก / ฝากครรภ์ / ฉีดวัคซีน / ตรวจร่างกาย)
- 2) คลอดบุตร
- 3) ทันตกรรม
- 4) ตรวจ / วินิจฉัย / รักษาโรค
- 5) ค่ายาและเวชภัณฑ์
- 6) ค่าอาหารและห้องสามัญ
- 7) การจัดการส่งต่ออาการเจ็บป่วยให้หน่วยบริการอื่น
- 8) บริการแพทย์แผนไทย (การรักษาด้วยสมุนไพร / นวด / ประคบ)
- 9) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้พิการ

สิทธิ์ที่ไม่สามารถรักษาได้

pixtastock.com - 55075717

- 1) ผสมเทียมเพื่อให้มีบุตร
- 2) ผ่าตัดเปลี่ยนเพศ
- 3) การบำบัดฟื้นฟูผู้ที่ติดยาเสพติด
- 4) ปลุกถ่ายอวัยวะ (ยกเว้น ไต / ตับ / เปลี่ยนหัวใจ)
- 5) ทัศนกรรมเพื่อความสวยความงาม (จัดฟัน)

การรักษาต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือไม่?

- **แล้วแต่อาการเจ็บป่วย** โดยทั่วไป หากไม่ได้เจ็บป่วยร้ายแรง มีการพักรักษาตัวในโรงพยาบาล**ไม่เกิน 72 ชั่วโมง** จะ**ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ** (ไม่ต้องจ่าย 30 บาทในการรักษา) แต่หากเป็นการ**เจ็บป่วยร้ายแรง** อาจจะต้องมี**ส่วนที่ออกเพิ่ม** สำหรับค่าใช้จ่ายและค่ารักษาส่วนเกินที่ทางกองทุนของรัฐไม่ได้ชั้พพอร์ต
- เวลาต้องเข้าโรงพยาบาล จะใช้สิทธิ์ เพียงแค่ยื่น**บัตรประชาชน**ให้เจ้าหน้าที่

วิธีใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย

• เจ็บป่วยทั่วไป

- เข้ารับการรักษาพยาบาลที่หน่วยบริการปฐมภูมิ ก่อนทุกครั้ง
- แจ้งความจำนงขอใช้สิทธิ ได้แก่ บัตรประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้เด็กอายุต่ำกว่า **15** ปี ใช้สำเนาสูติบัตร (ใบเกิด)

**** หมายเหตุ** ปัจจุบันมีนโยบายใช้บัตรประชาชนแทนบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า ครอบคลุมทุกพื้นที่ ควรเข้ารับบริการในวัน เวลาราชการ หรือเวลาที่หน่วยบริการกำหนดไว้

วิธีใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย

- **เจ็บป่วยฉุกเฉิน**

- * แพทย์จะพิจารณาความดันโลหิต ชีพจร อาการของโรค การวินิจฉัยโรค แนวทางการรักษาและความเร่งด่วนในการรักษา รวมทั้งคำนึงถึงการรับรู้ของผู้รับบริการที่มีผลต่อการป่วย
- * เข้ารับการรักษาที่หน่วยบริการของรัฐหรือเอกชนที่เข้าร่วมโครงการที่อยู่ใกล้ที่สุด
- * แจ้งความจำนงใช้สิทธิพร้อมแสดงหลักฐานประกอบ

หมายเหตุ :

- กรณีฉุกเฉิน สามารถเข้ารับบริการที่หน่วยบริการอื่นที่เข้าร่วมโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า นอกเหนือหน่วยบริการประจำได้ไม่จำกัดจำนวนครั้ง

วิธีใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย

- **กรณีประสบอุบัติเหตุทั่วไป**

- * เข้ารับการรักษายังหน่วยบริการของรัฐและเอกชนที่เข้าร่วมโครงการและอยู่ใกล้ที่สุด

- * แจ้งความจำเป็นขอใช้สิทธิทุกครั้ง พร้อมทั้งแสดงบัตรประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้ เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ใช้สำเนาสูติบัตร (ใบเกิด)

- ** หมายเหตุ** ตาม พ.ร.บ. คู่ครองผู้ประสบภัยจากรถไม่ได้กำหนดให้โรงพยาบาลเรียกเก็บแทนผู้ประสบภัย

วิธีใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย

- **การส่งต่อเพื่อการรักษาต่อเนื่อง**
 - เข้ารับการรักษาน ณ หน่วยบริการตามสิทธิหลักประกันสุขภาพ
 - แจ้งความจำเป็นขอใช้สิทธิทุกครั้ง พร้อมทั้งแสดงบัตรประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้ เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ใช้สำเนาสูติบัตร (ใบเกิด)
 - หากการรักษาพยาบาลครั้งนั้นเกินศักยภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิ หน่วยบริการปฐมภูมิจะพิจารณาส่งต่อไปยังหน่วยบริการที่มีศักยภาพที่สูงกว่า ตามความจำเป็นของโรค

อ้างอิง

- การบริการทางสุขภาพ. ข้อมูลทางเว็บไซต์. km.streesp.ac.th/files/140604088592590_15091420205322.pdf . ค้นเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2563
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข(สวรส.).ระบบสุขภาพ. ข้อมูลทางเว็บไซต์. <https://www.hsri.or.th/researcher/classroom/detail/4741>. ค้นเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2563
- คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. **สวัสดิการประกันและค่ารักษาพยาบาลจากรัฐบาล**. ข้อมูลทางเว็บไซต์. https://med.mahidol.ac.th/health_service/th/km/09feb2018-0826 ค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2563
- ระบบประกันสุขภาพในประเทศไทย. ข้อมูลทางเว็บไซต์. <https://www.slideshare.net/Watcharrin/11-29309400>. ค้นเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2563
- กล้าณรงค์ วงศ์พิทักษ์.ระบบบริการสุขภาพ. สาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.ข้อมูลทางเว็บไซต์ www.elahs.ssru.ac.th/klarnarong_wo/pluginfile.php/34/block_html/content/ระบบบริการสุขภาพ.pdf. ค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2563